2026-2030

Uitvoeringsplan Handhaving op het Water 2026-2030

Robin Coster

Edam-Volendam

2026-2030

Uitvoeringsplan Handhaving op het Water 2026-2030

1. Inleiding

Dit uitvoeringsplan vormt de operationele uitwerking van het Beleidsplan Handhaving op het Water en beschrijft de activiteiten die gedurende het kalenderjaar 2026> worden uitgevoerd. Het plan geeft richting aan de inzet van toezicht- en handhavingscapaciteit en vertaalt de strategische beleidsdoelstellingen naar concrete acties, prestaties en resultaten.
Het uitvoeringsplan heeft als doel om de veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid van de wateromgeving te bevorderen door middel van een effectieve en risicogerichte inzet van toezicht en handhaving. Daarbij wordt rekening gehouden met beschikbare capaciteit, actuele risico's, maatschappelijke ontwikkelingen en de samenwerking met betrokken ketenpartners.
De uitvoering van dit plan vindt plaats binnen de geldende wettelijke kaders en sluit aan bij de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van openbare orde, veiligheid, milieu en leefbaarheid.

2. Operationele Doelstellingen

2.1 Doelstelling 1: Verhogen van de veiligheid op het water

Doel

Het vergroten van de veiligheid voor alle gebruikers van het water door toezicht te houden op de naleving van vaarregels, veiligheidsvoorschriften en gedragsnormen ter voorkoming van overlast op het water.

Activiteiten

Gedurende het vaarseizoen worden gerichte controles uitgevoerd op locaties waar sprake is van intensief gebruik van het water. Hierbij ligt de nadruk op het voorkomen van gevaarlijke situaties en het bevorderen van verantwoord vaargedrag.
De volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Controle op vaarbewijzen enz.
- Uitvoeren van snelheidscontroles op aangewezen vaarwegen;
- Controle op de aanwezigheid en het gebruik van verplichte veiligheidsuitrusting;
- Controle drank en drugsgebruik;
- Toezicht op drukbevaren locaties en recreatieve hotspots;
- Controle op de naleving van vaarregels en verkeerstekens;
- Gerichte toezichtacties tijdens piekperiodes en evenementen.

Prestatie-indicatoren en nulmeting

Om de voortgang en effectiviteit van de uitvoering te monitoren, worden prestatie-indicatoren gehanteerd voor het toezicht en de handhaving op het water. Het vaarseizoen 2027 wordt beschouwd als een nulmetingsjaar. Tijdens dit eerste vaarseizoen wordt ervaring opgedaan met de uitvoering van de controles en het toezicht. Daarnaast worden gegevens verzameld over overtredingen, meldingen en de inzet van toezichthouders.

De resultaten van 2027 dienen als uitgangspunt voor het vaststellen en beoordelen van de prestatie-indicatoren in de daaropvolgende vaarseizoenen. Op basis van deze nulmeting worden de volgende doelstellingen gehanteerd:

1. **Uitgevoerde controles** Vanaf het vaarseizoen 2027 wordt gestreefd naar minimaal 50 controles op het water per vaarseizoen. De uitgevoerde controles worden geregistreerd en geëvalueerd.

2. **Afname van snelheidsovertredingen** Vanaf het vaarseizoen 2028 wordt gestreefd naar een afname van minimaal 10% van het aantal geconstateerde snelheidsovertredingen ten opzichte van het nulmetingsjaar 2027.

3. **Zichtbare aanwezigheid van toezichthouders** Tijdens het vaarseizoen worden toezichthouders ingezet op dagen waarop de weersomstandigheden dit toelaten. De inzet richt zich met name op weekenden, feestdagen, vakantieperioden en andere momenten waarop de drukte op het water toeneemt. Ook wordt rekening gehouden met mogelijke noodsituaties. De toezichtmomenten en uitgevoerde inzet worden geregistreerd, zodat deze na het vaarseizoen kunnen worden geëvalueerd.

4. **Afname van meldingen over onveilig vaargedrag** Vanaf het vaarseizoen 2028 wordt gestreefd naar een afname van minimaal 10% van het aantal meldingen over onveilig vaargedrag ten opzichte van het nulmetingsjaar 2027.

5. **Terugdringen van geluidsoverlast** Vanaf het vaarseizoen 2028 wordt gestreefd naar een afname van minimaal 10% van het aantal meldingen over geluidsoverlast op en rondom het water ten opzichte van het nulmetingsjaar 2027.

6. **Tegengaan van alcohol- en drugsgebruik op het water** Tijdens het vaarseizoen wordt bij controles aandacht besteed aan alcohol- en drugsgerelateerde overtredingen. Het aantal uitgevoerde controles en de geconstateerde overtredingen worden geregistreerd. De gegevens uit 2027 worden gebruikt om inzicht te krijgen in de aard en omvang van de problematiek en om, waar mogelijk, vanaf het vaarseizoen 2028 concrete streefwaarden vast te stellen.

Evaluatie en bijstelling

Na afloop van het vaarseizoen 2027 worden de verzamelde gegevens geanalyseerd en geëvalueerd. Dit eerste vaarseizoen biedt de mogelijkheid om ervaring op te doen met de uitvoering van het toezicht, de registratie van gegevens en de handhaving op het water. Op basis van de nulmeting worden de prestatie-indicatoren waar nodig aangescherpt en worden de resultaten vanaf het vaarseizoen 2028 beoordeeld aan de hand van de vastgestelde doelstellingen.

2.2 Doelstelling 2: Voorkomen van varen onder invloed

Doel

Het voorkomen van incidenten en gevaarlijke situaties die ontstaan als gevolg van alcohol- en drugsgebruik door bestuurders van vaartuigen.

Activiteiten

De gemeente werkt nauw samen met politie en andere bevoegde instanties om toezicht te houden op varen onder invloed. Daarbij wordt extra aandacht besteed aan perioden waarin sprake is van verhoogde recreatiedrukte.

De volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Organiseren van gezamenlijke controleacties met politie en andere handhavingspartners;
- Extra toezicht tijdens evenementen, feestdagen en drukke recreatieperioden;

- Voorlichtingscampagnes gericht op bewustwording van de risico's van varen onder invloed;
- Gerichte controles op risicolocaties en tijdens avond- en weekenduren.

Prestatie-indicatoren
De effectiviteit van de maatregelen wordt gemeten aan de hand van:
- Minimaal twaalf integrale controleacties per kalenderjaar;
- Registratie en analyse van geconstateerde overtredingen;
- Afname van incidenten waarbij alcohol- of drugsgebruik een rol speelt;
- Vergroting van de bewustwording onder vaarweggebruikers.

2.3 Doelstelling 3: Bescherming van natuur en milieu
Doel
Het beschermen van de ecologische kwaliteit van het water en het voorkomen van schade aan natuurgebieden, flora, fauna en waterkwaliteit.

Activiteiten
Toezicht en handhaving richten zich op het voorkomen van activiteiten die negatieve gevolgen kunnen hebben voor natuur en milieu.
De volgende activiteiten worden uitgevoerd:
- Controle op afvaldumpingen en illegale lozingen;
- Toezicht binnen kwetsbare natuur- en beschermingsgebieden;
- Controle op naleving van milieuregelgeving en vergunningsvoorschriften;
- Afhandeling van meldingen met betrekking tot milieuovertredingen;
- Samenwerking met natuurbeheerders en andere bevoegde instanties.

Prestatie-indicatoren
Voor de monitoring van deze doelstelling worden de volgende indicatoren gehanteerd:
- Afhandeling van alle meldingen binnen de daarvoor geldende termijnen;
- Jaarlijkse afname van milieuovertredingen;
- Toename van het naleefgedrag binnen kwetsbare natuurgebieden;
- Tijdige signalering en aanpak van milieuschadelijke activiteiten.

3. Capaciteitsinzet
Voor de uitvoering van het uitvoeringsplan wordt de beschikbare capaciteit als volgt ingezet:

Activiteit	**Jaarlijkse inzet**
Surveillance en toezicht	1000 uur
Gerichte controles	200 uur
Administratieve verwerking	20 uur
Voorlichting en communicatie	20 uur
Overleg en samenwerking	50 uur

De daadwerkelijke inzet kan gedurende het jaar worden aangepast indien ontwikkelingen, incidenten of actuele risico's daartoe aanleiding geven.

4. Jaarplanning

Eerste kwartaal

In het eerste kwartaal ligt de nadruk op voorbereiding en planning van het vaarseizoen.
Activiteiten:

- Vaststellen van de operationele jaarplanning;
- Actualiseren van risicoanalyses;
- Inventariseren van aandachtsgebieden en risicolocaties;
- Opstarten van voorlichtingscampagnes;
- Afstemming met samenwerkingspartners.

Tweede kwartaal

In het tweede kwartaal start het recreatieve vaarseizoen en wordt het toezicht geïntensiveerd.
Activiteiten:

- Intensivering van toezicht op recreatievaart;
- Controles op veiligheidsmiddelen en vaarregels;
- Voorlichtingsacties gericht op recreanten en watersporters;
- Gerichte controles op drukke vaartrajecten.

Derde kwartaal

Het derde kwartaal betreft de drukste periode van het vaarseizoen.
Activiteiten:

- Uitvoering van hoogseizoencontroles;
- Toezicht tijdens evenementen op en rond het water;
- Gezamenlijke handhavingsacties met politie en ketenpartners;
- Extra aandacht voor snelheidsovertredingen en overlast.

Vierde kwartaal

In het vierde kwartaal wordt de uitvoering geëvalueerd en voorbereid op het volgende jaar.
Activiteiten:

- Evaluatie van uitgevoerde handhavingsactiviteiten;
- Analyse van naleefgedrag en overtredingen;
- Opstellen van het jaarlijkse handhavingsverslag;
- Formuleren van verbetermaatregelen;
- Voorbereiden van het uitvoeringsplan voor het volgende kalenderjaar.

5. Rapportage en Verantwoording

De uitvoering van het uitvoeringsplan wordt gedurende het jaar systematisch gemonitord. Per kwartaal worden de resultaten geregistreerd en geanalyseerd om inzicht te verkrijgen in de effectiviteit van toezicht en handhaving.
De kwartaalrapportages bevatten ten minste:

- Het aantal uitgevoerde controles;
- Het aantal geconstateerde overtredingen;

- De aard van de overtredingen;
- De opgelegde waarschuwingen en sancties;
- De gerealiseerde prestaties ten opzichte van de gestelde doelstellingen;
- Bijzondere ontwikkelingen, incidenten en trends;
- Aanbevelingen voor eventuele bijsturing van de uitvoering.

Op basis van deze rapportages wordt jaarlijks een evaluatie opgesteld. De resultaten worden aangeboden aan het college van burgemeester en wethouders dan wel het dagelijks bestuur. De evaluatie vormt tevens de basis voor eventuele aanpassing van beleidsprioriteiten en de voorbereiding van het uitvoeringsplan voor het daaropvolgende jaar.